

Betbhgningsvæsen har været overordentlig kostbart.

Jeg har nu kun tilbage een Gjenstand, som er af min egen Opfindelse; de andre have været opfundne af Andre, førend jeg behandlede dem — og det er en Gjenstand, som rammer vor nye Kultusminister, da det ikke er Noget, der ligger i Fortiden, men i Fremtiden. Jeg troer, at den ærede Minister er enig med mig i, at, naar jeg som Finansforvalter seer, at mine Indtægter ikke flaae til at kunne dække mine Udgifter, og dette varer i flere Aar, saa at jeg maa tage op af min Kapital, saa maa jeg see at stille det hele Forvaltningsystem saaledes, at denne Tilstand ophører, thi ellers ender jeg med at blive kapitalløs, og saa hører den Virksomhed op af sig selv, der har været Gjenstanden for min Bestræbelse. Naar den ærede Kultusminister henvender sin Opmærksomhed paa Summen, der er opført til de lærde Skoler, saa vil han finde, at en Underbalance af 38,600 Rbd. er dækket af Skolefondens Kapitalformue. Blive vi saaledes ved at dække af Skolefondens Kapital i en Række af Aar, saa hører det lærde Skolevæsen op af sig selv; — for mig gjerne, men jeg troer dog ikke, at det er det, den ærede Kultusminister kunde ønske. Derfor vil jeg meget raade ham til at gaae en anden Vej, den nemlig, itide at indskrænke det Undværlige, og, forsaavidt det behøves, at forandre System. Det meest Undværlige i det lærde Skolevæsen er uden Tvivl det, som af mange tilfælle anses for det Skabelige; vi ere saaledes flere, blandt Andre den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 8de Valgkreds (C. W. Nimeflad) og jeg, der have den Bæe, at Metropolitanstolen i Kjøbenhavn snarere er til Skade for Undervisningsvæsenet i Kjøbenhavn end til Gavn. Derfor maa jeg meget opfordre den ærede Kultusminister til at være betænkt paa at møde os med Bevillie, naar vi give ham Anledning til her at spare maaffee saa meget, at han ikke behøver at optage yderligere paa Skolevæsenets Kapital; vi ere tilfænds atter

at fremkomme med et Forslag om at nedlægge denne Skole. Men jeg skal ikke blive staaende herved. Jeg vil henlede den ærede Ministers Opmærksomhed paa, om han ikke troer, at man ved at forandre det hele System, saa at Staten, istedetfor selv at være Overfkoledamester, med de Midler, der nu engang ere givne til det lærde Skolevæsen, understøttede Anlægget af Skoler i forskjellige Kommuner, naar vedkommende Byer selv vilde paatage sig Ansvar for og Udviklingen af saadanne Skoler, — at man derved vilde naae langt videre med de Midler, man har, og udbrede Oplysning i en langt videre Kreds. Det særlige Formaal, som man har havt med de af Staten holdte lærde Skoler, at de hovedsagelig og tilbeels udelukkende skulle fremme den klassiske Underviisning, troer jeg, naar man nærmere overveier det, ganske vil tabe sin Betydning. Jeg kunde ønske, at jeg sagde den ærede Kultusminister noget Nytt, naar jeg henviste ham til en meget bekendt Skribent Bastiat; han vilde af ham langt bedre end af min Mund kunne erfare — og han vilde troe det bedre, da det er en den ærede Minister i Kærdom Beslægtet, hvad jeg ikke er — at han holder sig overbevist om, at den klassiske Underviisning har forvolbt en stor Deel af al den Omvæltning og Skade, som er skeet i Frankrig i Revolutionen, og for mig ligger det ogsaa næsten for, som om det maatte være saa; thi ellers vilde man ikke i Revolutionen have seet saa mange Ratoer og Brutuser, som der i Frankrig fødtes paa den Tid. — Jeg opfordrer saaledes den ærede Kultusminister til at møde os med Bevillie med Hensyn til det enkelte Forslag, vi agte at indbringe, og at han ad den Vej, jeg har antyd, vil virke til at udbrede en større og mere almindelig Oplysning her i Landet.

Justitsministeren: Med Hensyn til den Henstilling, som den ærede Rigsdagsmand for Ringkjøbing Amts 3die Valgkreds (S. Madsen) gjorde til mig, og som blev tiltraadt af Rigsdagsmanden for Kjøbenhavns 5te Valg-